

Ústav jižní a centrální Asie FF UK v Praze
Posudek bakalářské práce

Vít Gilánik

Indická zahraniční politika ve vztahu k USA za období vlády Indiry Gándhíové

Student indologie Vít Gilánik se v předkládané bakalářské práci rozhodl věnovat tematice zahraniční politiky nezávislé Indie, konkrétně vztahům Indie ke Spojeným státům v období premiérského působení Indiry Gándhíové. V českém kontextu se touto mimořádně zajímavou tematikou až dosud zabývalo jen velmi málo autorů, zatímco anglicky psané odborné literatury je naopak prakticky nepřehlédnutelné množství.

Práce podobného zaměření nabízí řadu způsobů strukturace, která by umožnila téma smysluplně vystihnout. Obecně nelze nic namítat proti zvolenému pohledu, který se vztahy Indie a USA pokouší nazírat jednak popisem historického vývoje přímých vzájemných kontaktů a následně i optikou vývoje vztahů k jiným státům, sehrávajícím důležitou roli v regionu. Zvolenou metodu práce se však autorovi daří dodržovat jen velmi málo. Pasáže věnované Číně, Pákistánu i SSSR jsou tak zatíženy nerelevantními informacemi, mnohdy jen vhozenými do textu bez ladu a skladu, takže se hlavní téma bakalářské práce viditelně vytrácí. Nanejvýš výmluvná a odhalující je v tomto smyslu zejména 7. kapitola, pokoušející se nastínit další vývoj po smrti I. Gándhíové. Zde jako by již na jakékoliv pokusy sledovat vztahy Indie a USA, tak jak se promítaly do vztahů k jiným zemím či se naopak skrze vývoj v nich proměňovaly, autor rezignoval. Výsledkem je tak příliš stručný, zmatený, nedbale a nesystematicky poskládaný popis vývoje indické zahraniční politiky po r. 1984. Jak je kupř. možné, že v podkapitole týkající se vztahu k USA zcela chybí jakákoliv zmínka o společném boji proti terorismu po r. 2001 nebo o indickém postoji k vojenskému angažmá USA v Afghánistánu? Proč se tu namísto toho objeví nepodstatná informace o založení „Indo-Amerického vědeckého a technologického fóra“ (s. 41)? Podobně neomluvitelné je, že v podkapitole o Pákistánu nepadne ani slovo o teroristických útocích z r. 2008, jež byly dílem pákistánských občanů a vzájemné vztahy obou států zásadním způsobem ovlivnily.

Při líčení důležitých historických událostí druhé poloviny 20. století, které tím či oním způsobem vztahy Indie a USA poznamenaly, se autor leckde dopouští značných zjednodušení, - skrze svá mnohdy zmatečná vyjádření tu a tam dokonce i zásadních omylů. Jako zcela chybně prezentovaný se tak jeví např. popis vývoje situace v Kašmíru v r. 1947 – indiští vojáci byli do oblasti vysláni až poté, co poslední kašmírský panovník podepsal dohodu o připojení svého území k Unii, a rozhodně ne proto, aby zde „dohlíželi na vývoj situace“ (s. 14). Podobně popis indicko-čínského příhraničního konfliktu z r. 1962 působí díky autorově formulační neobratnosti, jako by zde došlo hned ke dvěma válkám, do nichž se dokonce zapojil i Tibet (s. 20). Obecná, pro celou práci platící výtka se pak týká stereotypně se opakujících vyjádření o dalších a dalších dodávkách zbraní a humanitární pomoci ze strany USA i SSSR, ať už směřovaly do Indie či Pákistánu, aniž by takové informace byly zasazeny do smysluplného kontextu.

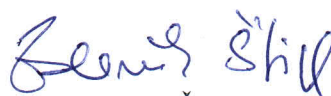
Celá práce vykazuje značné nedostatky i po formální stránce, ať už jde o překlepy, chybějící slova či špatné pádové vazby, a prozrazuje, s jakým spěchem byl text nejen psán, ale i

následně editován (mj. z obsahu vypadla 4. kapitola, Kissinger nebyl tajemník Regana, jak praví Úvod, a Indie nepatří do střední Asie – rovněž Úvod). Nejpočetnější a současně i nejsmutnější jsou však zcela jistě případy týkající se špatného, mnohdy vlastně až komicky působícího vyjadřování autora. U absolventa bakalářského studia humanitního oboru vskutku překvapí formulace typu: „později zemřel na následky mrtvice, ze které se již nezotavil“ (s. 17), „Sovětský svaz a Indie našly problémy světové politiky, do kterých ani jedna země nespádala“ (s. 28), „námořnická letadlová loď“ (s. 36), „navázání společných dialogů“ (s. 39), „mnoho Pákistánců vidí jako hrozbu indické hinduistické extremisty, kteří jsou motivováni šířit svou víru dále od své země“ (s. 41), „velmoci spolupracovaly za účelem prosazení svých prospěchů země v regionu“ (s. 46), „kvalita přátelství byla mnohdy poškozena“ (s. 46) apod. Proč se autor rozhodl změnit název své práce z původního „Indická zahraniční politika ve vztahu k USA za Indiry Gándhiové“ v nečeské a stylisticky chybné spojení „za období vlády“, zůstává záhadou. Bohužel jsou to právě tyto a mnoho a mnoho dalších formulačních neobratností, které veškerou autorovu snahu o odborný styl výrazně shazují. Věčná škoda, protože taková snaha i potenciální schopnost napsat inteligentní, smysluplný text přece jen z některých pasáží práce jasně vysvítá.

Osobně mě velmi mrzí, že autor řadu připomínek, které jsem uvedl k těm pasážím jeho práce, jež mi před jejím odevzdáním zaslal k posouzení, do její výsledné podoby zapracoval jen z malé části. Opravil vlastně pouze to, co nevyžadovalo hlubší promyšlení a zásadnější restrukturalizaci textu, navíc většinou pouze otrocky, bez relevance ke kontextu či celku.

I přes všechny uvedené nedostatky však práce Víta Gilánika zřejmě splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, a lze ji proto předložit k obhajobě. Navrhované hodnocení ale sotva může být jiné než *dobře*. Škoda toho nevyužitého potenciálu – jak v autorovi, tak především v zajímavém tématu.

V Praze 11.8.2014

Zdeněk Štípl